

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva drav. banovine

»OBRTNI VESTNIK« izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane: celoletno Din 40.— polletno Din 20.— posamezna številka Din 2.—	GLASILO OKROŽNIH ODBOROV, OBRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, BEETHOVNOVA ULICA 10.	Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira. Številka pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.
--	--	---

XIX. LETNIK.

V LJUBLJANI, DNE 3. OKTOBRA 1936.

ŠTEV. 18-19.

Volitve v Zbornico za TOI v Ljubljani in obrtniki

Volitve v Zbornico za TOI so razpisane in se bodo izvzemi ostalih formalnosti, ki so predvidene v gotovih terminih, kar je bilo že razglašeno, vršile 29. novembra t. l. Razpis volitev je celokupno obrtništvo sprejelo z vidnim olajšanjem in zadovoljstvom ter zaupanjem, da se bodo končno tudi za obrtnike časi obrnili na boljše. — Naše nacionalno-stanovsko zavedno obrtništvo želi, da bi te volitve potekle s pravi namenom, da si v svojo zbornico zagotovi zastopstvo, ki bo hotelo in delalo na tem, da dobi obrtnik gospodarsko in socialno zaščito. Odločno odklanja, da bi bila Zbornica torišče političnih in strankarskih borb. Želi moč, ki bodo sposobni, odločni in voljni braniti naše obrtniške interese.

Če premostrimo današnji gospodarski in socialni položaj obrtnika in borbe, ki so se vodile v izpopolnitev stanovskih-obrtniških vprašanj potom obrtnih društev in njihove Zveze ter ostalih predstavnikov, tedaj smo si glede volitev na jasnem. Rešeno je zato za nas tudi vprašanje, kako bomo obrtniki pri predstojećih volitvah nastopili.

S polno gotovostjo lahko trdimo, da je obrtništvo v tem pogledu odločno na tem, da bodo te naše volitve popolnoma stanovske in neodvisne. Nikake mržnje ne sme biti med nami v tem pogledu. Se manj razumljiva bi bila nestrpnost med stanovi. Gospodarska nezavisnost naše lepe in bogate domovine bo dosežena z globokim, smiselnim nastopom vseh gospodarskih faktorjev: obrtnikov, trgovcev, gostilničarjev ter vseh ostalih delovnih slojev. Združi-

mo svoje moči, da s spontanim nastopom dosežemo veljavo domači delavnosti ter nudimo delavstvu prilike poštenega zaslužka.

V borbo bomo šli obrtniki kot enaki z enakimi, vsi po svojih zaslugah, brez zapostavljanja. Želimo ščititi svoje gospodarske interese, da bodo s tem zaščiteni tudi državni interesi.

Programsko bo slovensko obrtništvo šlo v volitve z zaključki impozantnega občnega zbora Zveze obrtnih društev v Mariboru. Vseh 11 točk resolucije, ki je bila enoglasno odobrena, hoče obrtništvo potom svojih organizacij in gospodarskih predstavnic cele države v celoti uveljaviti. Danes smo si v svojih težnjah gospodarsveniki cele države bolj enotni kot kdajkoli. Na konferencah zbornic so bili vsi sklepi sporazumno sprejeti in predloženi na merodajnih mestih. Absurdna bi bila torej danes trditev, da program celokupnega obrtništva ni enoten, brez izjeme vsi nacionalni produktivni faktorji so edini v svojih zahtevah.

Nesmiselno je torej zavračanje naših upravičenih zahtev, češ, da bi se medsebojni interesi krhali.

Kar se tiče obrtniške stanovske edinosti, pa je bilo na Mariborskem zboru ponovno enodušno podčrtano, da so naše stanovske organizacije popolnoma nadstrankarske in nepolitične. To bo tudi naše vodilno geslo pri zborničnih volitvah.

Končno pa naj bo povedano, da je slovensko obrtništvo za predstojećee volitve popolnoma pripravljeno, ker se zaveda svojega položaja in pozna svoje dolžnosti.

Vsem stanovom:

Združimo svoje moči k složnemu delu

Iz leta v leto postopoma propada naše gospodarsko življenje. Zadnja tri leta sem je devet desetih naših obrtnikov, trgovcev, gostilničarjev in drugih majhnih narodnih gospodarjev, ki se stalno boje in drhtijo, da jim ne potirka na vrata eksekutor ali sodni izvršilec. Sleherni dan ostane kaka družina naših bratov in prijateljev brez lastne strehe nad glavo.

Propadajo oni, ki so vse življenje delali vzajemno in požrtvovalno v prid posameznikov, našega narodnega gospodarstva, v dobrobit skupnosti in države. Propadajo sinovi našega naroda, omagujejo oni, ki so sodelovali pri ustvarjanju naše skupne domovine. Propadajo obrtniki, trgovci in ostali sloji in z njimi naša nekoč cvetoča obrt in trgovina. Na njihova mesta stopajo razni špekulanti, ki so kakor kobilice prihrumeli med nas iz inozemstva, katere pošilja med nas inozemski kapital, da nas v naši lastni hiši zadavijo, da naše otroke zasušijo, da se nasitijo naših žrtev ne da bi pri tem kaj tvegali. Oni ne bodo nikoli ničesar doprinesli v primeri naše obrambe, ne plačujejo niti davkov kot so našemu državljanu po zakonu predpisani. Iz njihovih krogov se širi nemoralna in korupcija da nam poštenim ljudem udari ruščica v obraz.

Mar smo tega sami krivi! Ako je to res, tedaj smo mi zakrivili, ker nismo svojega narodnega bogastva čuvali. Mi sami smo krivi ker nismo znali čuvali kar bi nam moralo biti najsvetejše, naša lastna sreča in bodočnost naših otrok. Žal smo morali učkati dan in uro ko nas tuji velekapitalistični mogočniki, ki jih k nam ni prevedlo drugega kot korupcija, grabežljivost in želja po ropu, sistematično uničujejo.

Skraini čas je, da se zberemo, si potožimo ter vzdignemo svoj glas v lastno obrambo in zaščito svojih pravic, katere nam priznavajo zakoni. Rešiti hočemo svoje družine pred najusodnejšimi posledicami, ki jih utegnejo prinesiti tekoči dnevi...

Skraini čas je, da zberemo, si potožimo ter vzdignemo svoj glas v lastno obrambo in v zaščito svojih pravic, katere nam priznavajo zakoni. Rešiti hočemo svoje družine pred najusodnejšimi posledicami, ki jih utegnejo prinesiti tekoči dnevi...

Stalno se vzrok naše nesreče pripisuje sedanji gospodarski krizi. Tako se že dolga leta govori in piše, tako se opravičujejo oni, ki se sicer pred Bogom i pred ljudmi ne bi mogli opravičiti. Ne smemo prezreti, da je kriza širom celega sveta ustavila ves gospodarski razvoj. Ustavljene so bili svobodni gospodarski stiki, nastopila je splošna stagnacija, širila se je brezposelnost. Mnogo eksistenc je bilo uničenih radi sedanje krize. Toda to zlo je bilo povečano z brezvestno špekulacijo onih, ki ne sejejo, toda mnogo žanjejo. Vsak dan čujemo o novih aferah, velikih tatvinah in defraudacijah tam, kjer se razpolaga z državno imovino. Favorizirajo se parazitski elementi, tvornicam se dovoljuje izdelovanje vedno več onega, kar spada v delokrog obrtnikov, krošnjarjenje se vedno bolj širi in jemlje posel trgovcem, zadruga bolj in bolj poslujejo z nezadrugarji in špekulirajo z vedno večjim dobičkom. A vsi ti parazitski elementi, ki glodajo danes že itak nedoporen organizem našega narodnega gospodarstva, ne plačujejo Bogu, kar je božjega, niti carju kar je carjevega.

To se dogaja danes v svetu, ker je temelj zdravega življenja izpodkopen, ker je nespačet izrinila razum in se nemoralna širiti na račun poštenja. In tako propada in se izgublja volja za delo in življenje, a zli duhovi, ki prežijo vsepovsod v svetu, gledajo da to stanje izkoristijo in ga spremenijo v svetovni kaos.

Ali so še na svetu države in narodi, katerim so na čelu pametni in pošteni ljudje, ki so pravočasno uvideli, kje je vzrok sedanjega zla ter so z dobrimi zakoni onemogočili razkroj, ki ga povzroča današnja kriza. Napredne države so

9. oktobra poteče drugo leto, odkar je naš Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj položil svoje dragoceno življenje na oltar domovine. Slovenski obrtniki se z bridkostjo spominjamo te žalostne obletnice, kajti naša bol je še danes nezmanjšana. Njegova oporoka bo za vedno ostala v naših srcih, ker smo obljubili, da bomo zvesto čuvali Jugoslavijo.

Gospodarska kronika

Trgovci, obrtniki in gostilničarji bodo v nedeljo 4. t. m. zborovali po vsej državi. V Ljubljani se bo vršilo skupno stanovsko zborovanje v veliki dvorani Trgovskega doma ob 11. uri predpoldne. Trgovce, obrtnike in gostilničarje pozivamo, da se polnoštevilno udeležijo tega zborovanja ter podkrepijo solidarno gospodarske zahteve. Zbor sklicuje akcijski odbor: Karel Soss, Ivan Ogrin, Ciril Majcen, Josip Rebek, Lovro Pičman.

V Mariboru in Celju se bodo tudi vršila skupna zborovanja.

Občni zbor delničarjev Zanatske banke kraljevine Jugoslavije, podružnice Ljubljana se je vršil v nedeljo 13. sept. Na teh volitvah je sicer prodl g. Pičman, to pa radi tega, ker se je zelo potrudil, da je zbral gotovo število glasov. G. Pičman je dobil skupno 1116 glasov na 124 glasovnicah, lista g. Rebeka pa 977 glasov na 102 glasovnicah. V Celju je tudi pobral g. Holobar svojih 120 glasov, dočim so delničarji liste g. Lečnika zapustili zbor ter prepustili tudi svojih 80 glasov. V Mariboru je zmagala lista g. Bureša.

Po poročilu zbornice je zopet padlo število obratov za 133, trgovin za 100. Od leta 1932 se je znižalo število obrtnih delavnic za 3797. Letošnji padeček izkazuje manj: kovačev 21, ključavničarjev 5, kolarjev 27, mizarjev 40, sedlarjev 15, izd. pletenin 15, krojačev 19, šivilj 53, čevljarjev 109, mlinarjev 10, zidarjev 16 in tesarjev 7. Isto je v drugih strokah. Potem pa naj kdo reče, da se obrti bližajo boljši časi.

Zaposlenost na področju Dravske banovine kaže v primeri z lanskim avgustom za 8699 delavcev več. Od tega skupnega prirastka pa odpade samo na gradbeno stroko 5112, kjer je narasla zaposlitev od lanskih 11.807 na 16.919. Pomembnejši prirastek izkazuje tudi zaposlenost v tekstilni stroki. Nazadovanje izkazuje edino žagarska industrija, v primeri z lanskim številom je padla letos za 652 na 6012.

Z dekretom z dne 10. sept. t. l. je ban dravske banovine razrešil dolžnosti predsednika in člane uprave okrožnih odborov v Ljubljani, Celju, Mariboru in Novem mestu. Odstavitve sledi dejstvu, da je potekla 3 letna funkcijska doba sedanjih uprav. Do postavitve komisarjev vodijo tekoče posle dosedanji tajniki okrožnih odborov.

Ne bomo delali nobenih komentarjev k temu dogodku, ker nismo za to upravičeni. Pozivamo pa celokupno obrtništvo, da se svojih prisilnih in prostovoljnih organizacij še bolj oklene.

Po sklepkih pogodbe med državami Male antante na konferenci v Bratislavi, bo Jugoslavija dobavljala Romuniji baker, obratno pa bo prejela nafto. Bencin je kot gorivo življenjski element vsakega kulturnega naroda. Žal smo mi s to surovino odvisni od tujine. Po vseh državah, ki jim primanjkuje nafte, iščejo nadomestila, bodisi z drugim preparatom ali primerno mešanico. Za države, ki imajo mnogo lesa, med temi je v prvi vrsti Jugoslavija, se je že pričelo uvajati novo nacionalno motorno gorivo »generatorski plin«, ki je velikega ekonomskega pomena za naš bodoči razvoj motorizacije.

pravočasno spoznane situacijo, obrnile so se po nasvet in pomoč na gospodarske in delovne kroge, s strokovnimi organizacijami se posvetujejo in razpravljajo v tem smislu, da so vsi s skupnim delom omogočili vsaki stroki in vsem slojem naroda normalen razvoj. S tem so obvarovali svojo domovino pred nemiri, stavkami in poskrbeli najrevnejšim zaščito. Ohranili so s tem največjo narodno blagostanje, zagotovili so mir.

Mi, na žalost, ne spadamo med srečne zemlje. Naš narodni dohodek se je skrčil do nemogućnosti, naša zunanja trgovina je vse manjša po količini in po vrednosti. Hranilne vloge se manjšajo, število brezposelnih raste, javne dajatve so pa vse večje. Večalo se je torej breme, ki ga v glavnem prenašajo mali ljudje. Med tem so dohodki obrtnikov, trgovcev in gostilničarjev ter ostalih majhnih pridobitnikov stalno padali. In dokler je naš poljedelec trpel radi majhnih cen svojih proizvodov, je imel vsaj streho nad glavo, pa če tudi samo kolibo, imel je kos kruha, pa če tudi samo koruznega, je naše delovno ljudstvo v obrti, trgovini in v gostinstvu po mestih in vaseh smatralo te ideale — kot nedosegljive. Kmetovalcu je dana zaščita v pogledu odplačevanja njegovih dolgov, zaščiten so tudi banke, toda na dolgove obrtnikov, trgovcev in gostiteljev, ni nihče pomislil. Zato so stečajni in prisilne prodaje pri njih na dnevnom redu. Bankrotarska politika je omogočila stotini bankirjev, da so prišli do zaščite, dočim pol milijona obrtnikov, trgovcev in gostilničarjev čaka najobupnejša usoda...

Istočasno rastejo pri nas velekapitalistična podjetja, v katerih so v večini zainteresirani tužci, kot gobe po dežju. Ta podjetja, katera prodajajo trgovcem blago, obrtnikom surovine za predelovanje, gostilničarjem potrebne predmete so se združila v kartele ter često, na žalost pod zaščito domače značke, v času največje naše nesreče dvigujejo cene svojemu blagu samo, da dvignejo svoj dobiček. Tako delajo obrtniki, trgovci in gostilničarji brez vsakega zasluga, ravno v časih ko so javne dajatve vedno višje. Pa ne samo to, ti nositelji »nacionalne industrije« izvršujejo tudi ona dela, katera so doslej opravljali izključno obrtniki, trgovci in ugostitelji: da jim kupčija bolj nese, odpirajo lastne trgovine, kar jemlje samostojnim obrtnikom poslednjo možnost zasluga. Tako so se pri nas že v najmanjši vasi pojavile razne »Bate«, »Tate«, »Tivarji«, »Meinli« itd. Prodajajo ceneo, toda zato slabše blago, s tem odvzemajo vsakdanji kruh in izganjajo med proletarijat in brezpravne delavce na tisoče obrtnikov, trgovcev, gostilničarjev ter njihove delavce in pomočnike. Razen tega so ti »veliki podjetniki« prikrajšali državo za stotine milijonov, davkov, ker te njihove prodajalnice in popravilnice ter podružnice niso posebej obdavčene po cenitvi davčnih odborov, temveč preko njihovih, večinoma akcionarskih družb na podlagi bilanc, ki so seveda tako prikrojene, da se izkaže čim manjši dobiček, s čimer se najlažje izognejo davčni obremenitvi. Oškodovani so torej: kupci, trgovci, obrtniki, ugostitelji in državna blagajna.

Tužci in njihovi agenti so naleteli pri nas na širok odprt vrata. Zato kar dirjajo v našo obljudljeno deželo. Iz naših narodnih hranilnic dvigajo vloge naših vlagateljev, da s tem denarjem kupujejo vsled krize propadla domača podjetja. Iz njih iztisnejo naše ljudi in naše delavce. Sami pa sntujejo kartele, s čimer še huje prizadenejo našega človeka. Kar je posebno žalostno, je to da so se s temi tužci združili tudi naši ljudje, ki se poleg tega še trkajo na prsi, češ koliko zaslug so si pridobili pri nacionalnem delu. To so razni bivši državni uradniki ter celo vseučiliški profesorji.

Nam pa sili voda v grlo, ker postajamo že v lastni hiši sužnji tujih kapitalistov. Toda tu se ne gre samo za našo eksistenco, pomagati želimo celemu našemu gospodarstvu radi življenjskega interesa naše domovine. Morje krvi je bilo prelito, da smo si priborili svojo nacionalno svobodo in zato ne moremo mirno gledati kako nas nenasitni tuji kapital ekonomsko zasnuje. Vprašujemo se: čemu ni nihče pravočasno dvignil glas proti temu zlu!

To smo mi mali nosilci našega gospodarstva storili ne samo enkrat, nego sto in stokrat! Na sejah, konferencah, zborovanjih in kongresih je bilo poslanih na merodajna mesta nešteto zaključkov in resolucij. Naša vest je mirna! Ali na nas se niso ozirali oni, katerim je narod poveril dolžnost, da čuvajo njegove nacionalne in gospodarske dobrine! Vse obrtniške organizacije in trgovska združenja s svojimi predstavništvi na čelu so v poslednjih dveh letih predložila skoro vsake tri mesece po enkrat svoje predloge na pristojna ministrstva. Doslej so vse te naše vljudne in zelo prijazne prošnje ostale brez odmeva!

V zadevi javnih del so bile poslane razne predstavitve. Od predpisanih vsot se je doslej komaj ena tretjina porabila. Od tega je imel le v nekaterih krajih Jugoslavije komaj malo koristi naš kmečki delavec, medtem ko obrtništvo, trgovci in gostilničarji od tega niso imeli ničesar. Torej se je tudi ta poizkus izjalovil. Istotako se nihče ne briga za naše zahteve v zadevi pravilne ureditve davčnih bremen. Davčni zakon, ki pravi, naj bodo vsi državljani enaki pred zakonom, ter naj bodo davčna bremena sorazmerna dohodkom, ne velja za velekapitaliste, marveč padajo njihovi davki na ramena srednjih in šibkejših slojev. Vsi naši napori, da se uvede progresivno in pravično obdavčenje so propadli.

Z nešteti nesolucijami smo potom svojih predstavništev zahtevali, da se onemogoči šumarstvo v obrti, trgovini in gostilničarstvu. Kljub temu vsak prodaja, dela in toči — kjerkoli in kadarkoli se mu zdi, brez pravice, ki jo zakon predpisuje in brez plačevanja davkov in taks. Vse je ostalo pri starem.

Neštetokrat smo se obrnili do naših merodajnih činiteljev, da se razni veliki magazini odpravijo; ker uničujejo našo obrt in trgovino. Na anketi proti »Bati« v Beogradu je minister trgovine in industrije slišal osebno naše priitombe in obljubil obrtnikom pomoč. V tem pogledu obrtništvo tudi še čaka.

Glede kartelov, kjer v glavnem gospodari

inozemski industrija je bilo tudi donešeno mnogo dokumentiranih predstav. Res so bili leta 1934. z uredbo karteli prepovedani, toda že naslednje leto na novo dovoljeni. Vsi naši napori v tem vprašanju so ostali glas vpijočega v puščavi.

Zahtevali smo, da se ustanovi gospodarski svet, ki bi bil koristna podlaga vsemu našemu gospodarstvu.

Opetovano smo zahtevali na merodajnih mestih, da se spremeni § 384. zakona o obrti in da se uvede prisilno zavarovanje naših gospodarjev. Predložen je bil tudi načrt uredbe o prisilnem zavarovanju trgovcev in obrtnikov. To so zahtevali vsi naši kongresi in naglašale vse naše resolucije.

Dolga vrsta vprašanj je bila obravnavana tekom zadnjih let v naših organizacijah, za ktere smo zahtevali, da se v interesu države nemudoma rešijo.

Današnje stanje je neznosno. Mar naj mirno gledamo, kako naše vrste propadajo, ali naj kot dobri državljani in sinovi poštenega naroda dvignemo glave, zasučemo rokave ter rešimo svojo domovino in njeno gospodarstvo. Mi smo svoje zahteve iznesli kot zvesti državljani, ki želijo svoji domovini gospodarskega napredka, narodu pa kulturnega razvoja in blaginje. Samo dobra volja merodajnih nas more rešiti, od njih, katerim smo prisegli zvestobo, pričakujemo, da nas smatrajo kot svobodne ljudi in ne kot ekonomske sužnje.

Ali smo zato prelili toliko solz in krvi v stoletnih borbah proti nasilju in zasluževanju od tužcev, ali je zato cvetje našega naroda padalo kot pokošena livada, da bi dobili svojo svobodo in neodvisno državo — da bi nas v nji davili in pljačkali poleg naših sodržavljanov tudi tužci in bi nam še branili, da bi se takemu zločinskemu početju protivili, ali povedali o tem odločno javno besedo?

Ako naše upravičene zahteve naletijo na gluha ušesa, tedaj bo tudi težka odgovornost za propast našega narodnega gospodarstva padla na one, katerim so namenjene te besede. Zaključimo današnji protest s pozivom, da še bolj strnemo svoje vrste in v složnem, skupnem delu iščemo svoje rešitve.

Demoliranje važne socijalne ustanove v Ljubljani?

V Ljubljani obstoja že nekaj let in vrši zelo uspešno funkcijo v socialnem in vzgojnem pogledu važna obrtniška ustanova, katero so obrtniki ustanovili v času, ko se ni nihče brigal za kake njihove slične akcije. Upravičeno trdimo, da je bil Vajenski dom v Ljubljani delo našega obrtništva več decenijev nazaj. In s kolikimi žrtvami je bil ta zavod vzdrževan, dokler ni v zadnjem času pridobil na ugledu, ki mu je obetal najlepšo bodočnost.

Mnogo je bilo že poročil o tej zadevi v naših dnevnikih, toda kot se je običajno že izkazalo tekom dolgoletne prakse, za obrtniške zadeve se le redko kdo zanima. Po pogodbi

† Ivan Rebek:

Življenje in trpljenje slovenskega obrtnika

V teh letih je bilo v Celju le skromno narodno življenje. Vse, kar se je delalo, je bilo delo v Čitalnici ob običajnem kvartanju. Vsi so gledali samo na zaslužek. Edino Dr. Dečko, ki je prišel v Celje 1890. leta, se je trudil, da bi poživljal narodni razmah. Toda šele, ko je prišel v Celje Hribar 1891. leta, sta uspela s pomočjo ustanovljene »Domovine« skupno to, kar se enemu ni posrečilo. Sodeloval je tudi dr. Rozina, koncipijent pri dr. Sernecu.

Tudi jaz sem skušal po svojih močeh zbuditi družabno življenje, toda boriti sem se moral z ovirami, ker nisem imel pristopa in stikov v vse gospodarske kroge. Tedaj sta živela dva starejša obrtnika, podobar Ignac Oblak, oče slavnega slavista dr. Vatroslava in pa pozlatar Franc Krašovec. Pripovedovala sta mi, kako je bilo v 60. letih zelo razvito narodno-kulturno življenje v Celju. Na njuno pobudo sem na novo postavil gledališki oder v Čitalnico. Še istega leta je Obrtno društvo v Celju priredilo Miklavžev večer. To miklavževanje smo prirejali 20 let.

Novo dograjeni Narodni dom je postal pravo središče celjskega narodnega življenja in družabnosti. Ob slavnostni otvoritvi Narodnega doma l. 1897. je celjski Sokol prejel svoj prapor. Celjski Nemci so to skromno slavlje motili z razgrajanjem. Še huje so razgrajali Nemci prihodnje leto ob priliki obiska čeških tehnikov. Iz Gradca in drugih mest najeti pretepači so napadli učitelja Gostinčarja, uradnika Bovho in urednika Ante Bega.

To nam je dalo pobudo, da smo v smislu bojkota mislili na ustanovitev združne trgovine. To misel so vsi slovenski gospodarji sprejeli z odobravanjem. Z deleži po 100 kron je bilo v trenutku nabranih preko stotisoč kron. To zadrugo je pozneje prevzel v svojo last Peter Majdič.

Ko je po kandidaturi v peto kurijo leta 1898. Hribar propadel, je prodal svojo tiskarno Zvezi slovenskih posojilnic. Zveza je imela tedaj široko delavno območje z močno razvitim denarnim združništvom, kar je našim gospodarstvenikom zelo koristilo. Zveza je modernizirala tiskarski obrat ter pritegnila večje število obrtništva, s čimer je Celje zopet pridobilo na naši stvari.

Obrtno društvo je vse do leta 1912 po-

sredovalo med vajenci, pomočniki in mojstri. Tajnik Zadrugne posojilnice Jošt in nato Bovha sta ves čas vršila požrtvovalno delo tajniškega poslovanja. Leta 1912. je Obrtno društvo sklicalo prvi obrtniški shod za celo Štajersko in Prekmurje. V tem času sva z Blažem Zupancem, brivskim mojstrom iz Laškega mislila na ustanovitev samostojne in od Gradca neodvisne Zveze obrtnih zadrug. Z intervencijo dr. Ploja so bila vzorno sestavljena pravila v resnici kmalu potrjena. Največja težava je bila z našimi ljudmi, ki se niso zavedali pomena lastne samostojne zadruge. Nemškutarji so pa tudi storili vse, da so naše ljudi od tega odvračali. Čim se je prijavilo 20 članic, je bil obstoj Zveze zagotovljen.

Obrtno društvo je leta 1912. ustanovilo samostojno Obrtno-kreditno zadrugo. Toda radi pomanjkanja sredstev je bilo nabiranje združnikov zelo težko. Pevski zbor, ustanovljen l. 1895. je dvignil narodno zavest našega društva. Pevsko društvo je uprizarjalo predstave, ki so slovele daleč izven Celja. Delo v vseh teh društvih me je tako zaposlilo, da nisem nikdar bil prost pred 12. uro ponoči.

(Dalje prih.)

prejšnje občinske uprave ter kr. banske uprave je zavod dobil trdno osnovo in vse pogoje nadaljnjega razvoja. Uprava zavoda je v veri, da interesov našega najmočnejšega produktivnega stanu ne bo nihče krhal, adaptirala stare prostore nekdanje šentpeterske vojašnice z velikimi gmotnimi žrtvami.

Sedanja občinska in kr. banska uprava sta imele gotovo važne razloge, da sta zavodu zadale smrtni udarec. Nujno je sicer vprašanje namestitve bolnice, čigar notranji oddelek se bo baje preselil v te prostore, vendar smo mišljenja in pri čemur je naša javnost tudi vztrajala, da so ti prostori in zgradba sama od temeljnega kamna dalje, za bolnico absolutno neprimerni in neuhijigijenski. Pričakovali smo, da bo občinska uprava, ki odločuje o usodi svojih občanov, na splošen protest in mišljenje naših strokovnjakov ter z ozirom na veliko korist tako važne in koristne ustanove spremenila svoj sklep in našla kak drug izhod.

Sledili so dogodki s pravo bojno taktiko. Po sodni odpovedi za prihodnjo pomlad so pred kratkim prišli pred dom eksekutorji ter ves inventar, ki ga je stavila svoječasno na razpolago banska uprava, naložili in odpeljali v neki drugi društveni dom. Z inventarjem so bili odvedeni tudi vajenci, gojenci banske uprave in mestne občine. Popolnoma pravilna in pohvalna je velika skrb »Nemškega viteškega reda«, »Marijanišča« in »Salezijancev« za naš vajenški naraščaj, toda to polje udejstvovanja je tako obširno, da ne bi bilo treba posegati v delovanje že ustanovljenega in cvetočega zavoda.

Obrtniška mladina se je pod skrbnim nadzorstvom svojih mojstrov pridno vezbala in učila za svojo bodočnost v delavnicah, v domu pa je imela vso udobnost, ki je potrebna doraščajoči mladini. Širila si je svoje duševno obzorje z vsemi pridobitvami današnje kulturne prosvitljenosti. Ob predavanjih, knjižnici, gledališkem lutkovnem odru, igrališču, urejenimi kopališči, pevskem zboru in koncertnem zboru je izpolnila svoj prosti čas. Tradicije svojih prednikov in zavestna nacionalna vzgoja so bili temelji izobrazbe bodočih nositeljev obrtniške generacije.

In vse to naj prepustimo neupravičeni usodi? Mislimo, da smo iznesli mnenje vsega obrtništva, ako smatramo take ustanove kot last naših obrtnikov. Čas bi bil, da se pričnemo zanimati za svoje lastne interese bolj kot doslej. To je slučaj, ko se direktno kratijo obrtniški interesi življenjskega pomena.

Uprava doma je pred odhodom vajencev priredila lep poslovilni večer. V družbi z obrtniki so gojenci pokazali svoje zrelo pojmovanje današnjega sveta ter jim stavili vprašanja ob katerih smo onemeli, ker nismo našli pravega odgovora.

Vajenski dom v Ljubljani kljub temu še posluje. V oskrbo sprejema vajence in mlajše pomočnike kakor tudi vajenke in pomočnice pod istimi pogoji kot prej po naravnost čudovito skromni odškodnini 300.— Din mesečno, ako vpoštevamo vso oskrbo, prvovrstno in obilno hrano in udobno stanovanje ter poleg ostalih ugodnosti, ki jih uprava more nuditi. Obrtnikom in vsem starišem iz mesta in dežele, ki žele da bodo njihovi otroci dobro preskrbljeni, Vajenski dom v Ljubljani toplo priporočamo.

Volitve v zbornico za TOI v Ljubljani

Sestavljena in razstavljeni so že vsi volilni imeniki, da jih vsak lahko reklamira v slučaju nepravilnosti. Reklamacijski rok traja do 13. t. m., nakar nastopi čas za prijavo kandidatnih list. Vsi obrtniki so dolžni in upravičeni poslušati se reklamacijskega postopka. Volilni imeniki za mesto Ljubljano so razgrnjeni na mestnem načelstvu pri Domovinskem uradu, imenik volilnih upravičencev za Ljubljano-okolico pa je razgrnjen v Trgovskem domu, Gregorčičeva ulica. Ljubljana šteje vseh volilnih upravičencev 3428, od katerih odpade na industrijski odsek 76, trgovinski 1381, obrtniški 615 in gostinski 356.

Volilni upravičenci obrtniškega odseka se razdele na posamezne stroke takole: brivci 90, čevljarji 184, dimnikarji 15, elektrotehnik 23, fotografi 33, pooblaščen graditelji 33, grafična podjetja 5, kamnoseki 5, kleparji itd. 46, ključničarji 43, klobučarji 5, knjigovezi itd 15, konjaška stroka 0, kovinska stroka 48, krojaška stroka 370, kroviski mojstri 7, mesarji 138, mizarji 83, peki 65, pletilci 42, sedlarji 21, slaščičarji 19, sobo in črkoslikarji 57, sodavičarji 6, steklarji 11, tapetniki 22, tesarji 12, urarji 34, vrtnarji 14, zidarji 17 in razne stroke 152.

Za zadnje tri odseke TOI je v Ljubljani določenih 5 volišč. Na 1. in 2. volišču bodo volili trgovci in k njim spadajoče stroke. Na 3. in 4. volišču obrtniki, na 5. pa člani gostinske obrti

in deloma ostali obrtniki. Volilni lokali so sledeči: za I. volišče mestni magistrat, za II. Mestni dom, za III. in IV. mestni licej na Bleiweisovi cesti in za V. humanistična gimnazija v Tomanovi ulici. Volitve bodo trajale 29. novembra od 8. ure zjutraj do 6. zvečer.

Trenutno se v naših obrtniških centrih vršijo razprave o postavitvi kandidatov. Ti razgovori potekajo v složni in trezni solidarnosti vsega obrtništva. Obrtniki bodo izbrali iz svoje srede najsposobnejše in najuglednejše može, ki bodo voljni delati in posvetiti vse svoje moči v korist svojega stanu. Vsi volilni upravičenci so dolžni brez razlike njihovo delo podpirati in pri volitvah sodelovati. Bližnje zbornične volitve naj bodo izraz našega neodvisnega solidarnega stanovskega in socialnega programa. Temeljna napaka bi bila ako bi se našel kdo v naših vrstah, ki bi se hotel skrivati pod plašč strankarstva in osebnosti. Prišel je čas resnega dela in treznega premisleka.

Kandidatne liste se bodo postavile za vsako volilno telo in za vsako okrožje posebej ter se bodo smeli vlagati skupno s prilogami samo na formularjih, ki jih bo v kratkem izdal Glavni volilni odbor (Ljubljana, Beethovnova ul. 10). Kandidatne liste morajo biti vložene v roku od 23. oktobra do najkasneje 2. novembra. Posamezna združenja so prejela vsa navodila od Glavnega volilnega odbora. Eventuelna pojasnila pa prejmejo združenja in prostovoljne edicije pri Zvezi obrtnih društev v Ljubljani.

Po davčnih predpisih za preteklo leto šteje ljublj. Zbornica za TOI 33.974 članov. Najmočnejši je obrtniški odsek z 19.212 člani, trgovski odsek z 9319 člani, gostinski odsek 5050, industrijski 393 članov.

Vestnik naših organizacij

Znani celjski urarski mojster gospod Anton Lečnik, ki je znan kot velik dobrotnik in podpornik socialno najbednejših, t. j. brezposelnih, je letos na rojstni dan našega mladega kralja Nj. Vel. Petra II. v nedeljo, dne 6. septembra t. l. brezposelnim našega mesta pripravil prijetno presenečenje.

Povabil je preko 60 brezposelnih delavcev in pomočnikov na prav izdatno in dobro kosilo, ki se jim je serviral v veliki posebni sobi hotela »Beli vol« v Celju. Razen tega je prejel vsak od povabljenecv nekaj dobre kapljice.

S tem je gospod Lečnik pač najlepše proslavil rojstni dan našega mladega vladarja.

Za ta lepi socialni čin je prejel gospod Lečnik od bana dravske banovine g. dr. Natlačena naslednje zahvalno pismo:

Gospod mojster!

Izolite sprejeti mojo prav pristržno zahvalo za Vaš plemeniti in socialni čin, s katerim ste res na izredno lep način proslavili rojstni dan našega mladega kralja, Nj. Vel. Petra II. S tem činom ste obenem pokazali tudi pravo državljansko ljubezen in vdanost do svojega ljubljenskega vladarja. V srcih obdarovancev pa niste vzbudili samo čuta hvalečnosti do Vas in dobrih src sploh, temveč tudi čut hvalečnosti in ljubezni do visokega slavljenca samega, ki se mu imajo neposredno zahvaliti za ta radostni dan v teški borbi za obstanek. Dal Bog, da bi Vaš plemeniti čin našel mnogo posnemovalcev!

Z izrazi odličnega spoštovanja

Natlačen, s. r.

Brez dvoma je to priznanje gospoda bana za našega obrtniškega borce gospoda Lečnika laskavo. Temu priznanju se pridružujemo tudi mi. Saj je gosp. Lečnik eden onih obrtniških borcev, ki tudi v kljub zelo hudi krizi v obrtniškem stanu ne obupa, temveč se z jekleno voljo bori naprej, zaupajoč v boljšo bodočnost obrtniškega stanu.

Pridružujemo se želji gospoda bana, da naj bi našel ta plemeniti čin g. Lečnika mnogo posnemovalcev.

Uprava in uredništvo letošnjega Obrtniškega koledarja sta poslala vsem obrtnim organizacijam poziv, da pošljejo v smislu okrožnice prispevke ter naprošene podatke. Z 15. oktobrom bo ta rok zaključen. Zato prosimo vse, ki bi želeli v koledarju kaj objaviti ali oglasiti, da ne odlašajo. Vsi sodelavci in nabiralci oglasov bodo odškodovani s primerno nagrado.

Odmevi iz občnega zbora Zveze v Mariboru: Za poslani vdanostni pozdrav se načelnik Ministrstva dvora zahvaljuje: Po najvišjem nalogu kraljevske kancelarije, čast mi je javiti zahvalo radi toplih želj in izrazov vdanosti, poslanih Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu iz letnega zbora Zveze obrtnih društev Dravske banovine v Mariboru. — Minister trgovine in industrije: »Gospod predsednik! Zahvaljujem se

za pozdravni brzojav, poslan mi z letnega zbora Zveze obrtnikov Dravske banovine in prosim da izvolite sprejeti zagotovilo mojega odličnega spoštovanja.

Zbornica za TOI v Ljubljani je poslala dopis: Prejeli smo resolucije, ki so bile sprejete na Vašem zboru v Mariboru. Priznavamo veliko važnost predlogov, ki ste jih stavili v svojih resolucijah v interesu obrtniškega stanu. Ko jemljemo na znanje Vaše sklepe in predloge, Vam sporočamo, da jih bomo radi upoštevali pri svojih akcijah.

Ministrstvo notranjih zadev: Gospod minister je prejel Vaše pismo z dne 25. VIII., štev. 520/36 ter mi je naročil, naj Vam sporočim, da se bo zavzel za upravičene težnje obrtništva. Tajnik dr. Lavrič s. r.

Obrtno društvo Središče ob Dravi je imelo 13. septembra občni zbor. Podrobnejše poročilo priobčimo prihodnjič.

V zahvalo za delo pri organizaciji razstave »Za naš les« v Ljubljani je Zveza prejela od ravnateljstva vesejma pismeno zahvalo z izrazi najglobljejšega priznanja.

V smislu sklepa sestanka mednarodne delegacije obrtnikov v Frankfurtu n.M. v juniju t. l. je avstrijska obrtna zveza sklicala za 23. do 25. oktobra mednarodno konferenco v Cürichu, na kateri bo poročala tudi Jugoslavija. Zveza se bo prijaznemu vabilu ugledne mednarodne organizacije brzkone odzvala po svojih delegatih.

Zveza obrtnih društev v Ljubljani je založila »Seznam rokodelskih obrti po § 23, odst 1.« kot dodatek k »Obrtnemu zakonu«. Kdor uporablja v svoji praksi obrtni zakon, naj ta spisem nemudoma naroči. Cena 3 Din.

Zveza ima še v zalogi priročnike »Seznam mizarskega orodja«. Ta slovar pravilnih strokovnih izrazov je neobhodno potreben vsem mojstrom in vajencem ter delavstvu, ki ima opravka z rokodelstvom lesne stroke. Pri opravljanju pomožniških in mojstrskih izpitov služi kot praktičen pripomoček. Zahtevajte ga pri svojem združenju.

Brezplačni mizarski tečaj za mojstrske izpite se bo vršil v mesecu oktobru pri Zbornici za TOI. Prijaviti se je istotam do 5. t. m.

Na obrtniškem zborovanju, ki se je vršilo v nedeljo 27. t. m. v Mariboru so bile sprejete zopet nekatere zahteve, ki tangirajo obrtniške interese. Nekateri poročevalci so očitvidno v želji, da bi obrtništvo ne bilo enotno, nastopali s svojimi starimi demagoškimi trditvami, na katera danes obrtnik ne bo več nasedel. Trditev, da zbornica ni storila svoje dolžnosti napram obrtnikom, ni resnična. Obrtni odsek je dovršil vse, kar se je dalo izvesti, uspeh bi bil seveda še večji, ko bi oni, ki iščejo razdora med obrtništvom zbornici pomagali in jo podpirali pri njenem delu. Poročevalec g. Fr. Novak je naglašal solidarnost med obrtniki ter priporočal stremljenje vsega mariborskega obrtništva, da se obe obstoječi obrtniški družbi združita, ker bi potem lažje nastopali za interese obrtnikov.

Pekovski pomočniki v Mariboru so imeli skupno posvetovanje o sklenitvi kolektivne pogodbe. Njihovi tovariši v Beogradu so pogodbo že sklenili. V Ljubljani so mizarski pomočniki s svojo pogodbo dosegli pri mojstrih lepe ugodnosti.

Milko Krapeš ob 60letnici

Te tedni je naš znani, ugledni tovariš Milko Krapeš praznoval svojo šestdesetletnico.

Slavljenčevo delo in življenje je najtesneje povezano z usodo njegovega stanu. Neumoren delavec pri skoro vseh naših najvišjih gospodarskih in stanovskih institucijah, je vedno gledal, kako bo svojim zapostavljenim stanovskim tovarišem pomagal, svetoval in jih tolažil. Združenje urarjev, obrtniško društvo v Ljubljani, Zveza obrtnih društev v Ljubljani ter mnoge druge nacionalne, gospodarske in socialne ustanove se ponašajo, da imajo v svoji sredi tako delavnega, skrbnega in vzornega moža. Tekom dela par desetletij je kot načelnik združenja urarjev Dravske banovine položil temelje naši urarski stroki. Kot svetnik zbornice je do zadnjega časa skrbel za boljšo bodočnost našega stanu. Kot član reklamacijskega odbora bo našim obrtnikom prav gotovo najbolj znan, v njegovi delavnici se oglašajo njegovi tovariši, da mu potožijo svoje križe in težave. Mnogo je danes obrtnikov, ki so bili še pred

kratim na višku svoje gospodarske moči. Teška gospodarska kriza združena z neusmiljenim davčnim vijakom pritiska in grozi. Gosp. Krapež svetuje, dokazuje ter zastavlja ves svoj vpliv, da rešuje, kar se da še rešiti.

Kot funkcionar naših največjih prostovoljnih organizacij je imel najdelikatnejše in najvažnejše poslanstvo — socialno in kulturno skrbstvo našega vajenskega naraščaja. Ogromne so njegove zasluge na tem področju.

Mnogo je potoval in si pridobil tako strokovnega znanja, da slovi njegova delavnica kot najsolidnejša urarska delavnica v Sloveniji. Njegovo živahno udejstvovanje ga ni oviralo, da ne bi bil najprej samo obrtnik. Delavnici posveča še sedaj vso pozornost.

Toda tudi njemu življenje ni prizaneslo. Mnogi težki in usodni udarci so možu, ki je v življenju bil sama dobrota, prizadejali težko bol. Najbolj nepravilno dejanje, s katerim so bila ranjena njegova najlepša čustva je bilo nečloveško postopanje z pokojnim njegovim očetom, katerega je nad vse ljubil.

Številnim čestitkam ob življenjskem jubileju g. Milka Krapeža se pridružujejo tudi slovenski obrtniki in mu žele še mnogo čilih in zdravih let v delu za napredek obrtniškega stanu, našega gospodarstva in domovine.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Radi tehničnih zaprek smo s številko 18 zakasnili. Cenjene naročnike prosimo, da nam oprostite, uredništvo in uprava bosta primanjkljaj drugje nadoknadila.

To številko pošiljamo našim organizacijam na ogled. S posebno prošnjo pa se obračamo na njihov naslov, da med svojimi člani pomagajo širiti »Obrtni Vestnik«. Uprava sprejema poverjenike in sodelavce, ki naj se obrnejo direktno na upravo O. V., Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Velikokrat smo že naslovili na cenj. naročnike prošnjo, da nam nakažejo skromno naročnino za svoje stanovsko glasilo. Tem potom ponovno in vljudno prosimo vse zamudnike, da ne odlašajo z nakazilom, ker so naše moči pri tako slabem upoštevanju našega prizadevanja popolnoma izčrpane. Prav vsak si bo toliko odtrgal od svojega skromnega zaslužka, da z malim zneskom vzdržuje svoje glasilo. Kupite prazno čekovno položnico, napišite nanjo našo čekovno številko 10.860 ter pošljite nemudoma kar ste še dolžni.

Uprava Obrtnega Vestnika.

Razno

Od sobote zvečer dalje stopi v veljavo zimski vozni red. Vozni red v območju direkcije Ljubljana se spremeni pri nekaterih brzih in osebnih vlakih na progah: Trst — Ljubljana — Maribor — Dunaj in obratno, Pragersko — Čakovce — Kotoriba, Murska Sobota — Ormož, Gornja Radgona — Ljutomer, Slovenj gradec — Dravograd, Maribor — Št. Ilj, Kamnik mesto — Ljubljana in obratno, Jesenice — Rateče. Izletniški vlaki od ponedeljka ne vozijo več.

Nova ureditev kmečkih dolgov.

Na podlagi čl. 98. fin. zak. za 1936—37 je ministrski svet na predlog kmetijskega ministra trgovine in industrije, finančnega ter pravosodnega ministra predpisal uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov. Uredba velja za dolgove do

20. aprila 1932. ter obsega pojasnilo, kdo se smatra za kmeta, o potrebnih potrdilih, kateri dolgovi so izvzeti, kako se ugotovi višina dolga, ureditev dolgov posestnikov nad 50 ha ter odplačilni načrt. Vse terjatve prevzame pri denarnih zavodih Privilegirana agrarna banka. Zmanjšanje dolgov kmetov do 25.000 bo znašalo za 50% nad 25.000 pa za 30—50%. Sedmo in osmo poglavje uredbe obsegata predpise v zvezi z agrarno reformo ter izterjevanje obrokov po uredbi. Podružnica Priv. agrarne banke bo ustanovljena tudi v Ljubljani.

Blagovni krediti trgovcev in obrtnikov so izvzeti ter se bodo izplačali v 12 letih 100% brez obresti.

Obrtništvo pozdravlja te radikalne sanacijske ukrepe. Opozarja pa istočasno na svoje že davno stavljenе zahteve po razdolžitvi naše obrti. Te enostranske rešitve ne utegnejo koristiti našemu zavóženemu gospodarstvu.

V letu 1935. je Jugoslavija izvozila sledeče količine lesa: 929.287 ton za 567 milj. 120 tisoč Din, napram letu 1934: 821.882 (671 milj. 394 tisoč) in 1933: 729.356 ton (703 milj. 312 tisoč). V posamezne države je znašal izvoz v l. 1935: Italija: 472.243 ton, Češka 8192 ton, Švica 10.577 ton, Anglija 43.999 ton, Španija 49.383 ton, 6gipt 7032 ton, Tunis 11.122 ton. V času trgovskih sankcij z Italijo, ki so trajale od 18. novembra 1925. do 15. julija t. l. je naše lesno tržišče z Italijo utrpelo izgubo 550 milijonov dinarjev. V novejšem času je pričakovati novih trgovskih pogodb z Italijo, kar bo gotovo v veliki meri odpomoglo našemu lesnemu gospodarstvu. Slovenska lesna stroka je s sankcijami največ izgubila, zato ji gre tudi pri bodočih določitvah kontingentov za izvoz prvenstvena pravica. Dolžnost države pa je, da za naš les, ki je v inozemstvu zelo iskan najde novih tržišč.

Opozorilo in prošnja cenjenim naročnikom.

Velika razburjenost je nastala po vsem gospodarskem svetu v zvezi z razvrednotenjem francoskega franka, kateremu bodo sledile tudi valute drugih držav. Naš dinar verjetno ne bo izgubil radi tega na svoji vrednosti. Za nas, zlasti za državne finance, pomeni ta dogodek znaten dobiček, ker se dolg Franciji avtomatično zniža za ca dve in pol milijardi Din. V mednarodni trgovini bodo nastale težkoče in zmede, ker bodo prisiljene tudi druge države korigirati svojo valuto. Naša trgovina je napram Franciji pasivna, razlika se bo sedaj še povečala. Švici bo naš dinar predrag, kar bo naš izvoz zmanjšalo. Razvrednotenje franka pomeni momentano prvi korak k uravnovešenju svetovnega denarnega gospodarstva. V nemških gospodarskih krogih vlada vznemirjenje, ker je nemško izvoznitvo dobilo močnega konkurenta. Naši izvozniki bodo pri tem tudi utrpeli znatno škodo.

Preminula sta v Ljubljani čevljarški mojster Anton Breclj ter Klimanek Simon, krojač.

Čevljarji! Pozor!

Prodaj zaradi opustitve obrti poceni nov zelo dober ŠVA znamke »Kayser« Ringschiff, za gornje dele, istočasno spremenljiv za perilo in obleke. Ogled dnevno opoldan pri Kottar, Ljubljana, Tyrševa c. 9/11.

Odg. urednik Rudolf Lavrenčič. — Za konzorcij »Obrtnega Vestnika« Josip Rebek. — Tiska tiskarna Slovenija (predstavnik A. Kolman). — Vsi v Ljubljani.

Krojači!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Češko-jugoslovenska
veletrgovina blaga
ANTON HUBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica št. 7

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6.

Centrala Beograd.

Delniška glavica Din 75.000.000
Udeležba države Din 30.000.000

Glavna podružnica Zagreb
Podružnica Sarajevo

PODELJUJE

obrnikom in obrtnim podjetjem
menična in hipotekarna posojila,
kredite na tekoči račun, posojila na
zastavo državnih vrednostnih pa-
pirjev, delnic Narodne banke in
Privilegirane Agrarne banke.

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hranilne
knjižice in tekoči račun, katere iz-
plačuje brez omejitve.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov
in organizacij. Izvršuje vse ostale
bančne posle.

Brzjavni naslov: »Zanatska« Ljub-
ljana. — Telefon št. 30-20. — Račun
Poštne hranilnice št. 14.003.

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice
in kredite v tekočem računu vsem
kredita zmožnim osebam in tvrdkam

»INDUS«, tovarna usnja in usnjenih izdelkov, družba z o. z. Ljubljana

Tovarna gonilnih jermen izdeluje v najboljši kakovosti: Vse vrste transmisijskih jermen znamke »Panther«, »Kron«, Indus »Special-Citrontan«. Tehnične predmete za tekstilno industrijo kakor Pikerje, udarne kapice, udarna jermena, manšete, tesnila itd.

Tovarna usnja izdeluje vse vrste usnja, krom in galunski stroj, telečji in goveji boks, kravine, dulboks, blankusnje, usnje za knjigoveze, svinjsko usnje za galanterijo in sedla.

Tovarna galanterijskih izdelkov izdeluje kovčege, gamaše, opasače, žoge, aktovke itd.

DOMAČI KAPITAL!

DOMAČI DELAVCI!